

Tema 11. Tributs autonòmics

Els règims de concert i conveni econòmic dels territoris històrics del País Basc i de la Comunitat foral de Navarra

Els règims econòmics de concert (tres províncies basques) i de conveni (comunitat navarresa) constitueixen una realitat jurídica nascuda de la voluntat constituent (Disposició Addicional Primera de la Constitució Espanyola), que es caracteritza per l'atribució de competències a les institucions forals per a mantenir, establir i regular els règims tributaris respectius.

Característiques principals dels règims econòmics de concert i de conveni

- Fonts del règim econòmic de concert basc: art. 41 de l'Estatut d'Autonomia i Llei 12/2002, de 23 de maig.
- Fonts del règim econòmic de conveni navarrès: art. 45 de la Llei Orgànica de reintegració i millorament del règim foral de Navarra i Llei 25/2003, de 15 de juliol.
- Tipus de tributs:
 - o Tributs estatals: monopolis fiscals, impostos duaners i drets d'importació en l'IVA i els IE, així com també la tributació dels no residents.
 - o Tributs concertats: establerts i regulats pels territoris històrics, d'acord amb els principis harmonitzadors dels respectius Estatuts i les Lleis de concert i de conveni, ja siguin tributs de normativa autònoma (IRPF, IS, IP, ISD, ITPAJD, taxes sobre el joc) o de normativa comuna (IVA, IE).
- Obligacions: les comunitats autònomes del País Basc i de Navarra han d'aportar una quota global a l'Estat, per a contribuir al finançament de les competències que l'Estat continua exercint en el territori de les dues comunitats.

El sistema tributari de les comunitats autònomes de règim comú

El grup de recursos tributaris de les comunitats autònomes de règim comú (totes menys el País Basc i Navarra) està compostat per les següents figures:

Tributs propis

- Art. 157.1 b) de la Constitució Espanyola (CE): impostos, taxes i contribucions especials.
- Límits:
 - o Art. 157.2 CE: principi de territorialitat i de lliure circulació de mercaderies i serveis.
 - o Art. 6 LOFCA: els tributs propis autonòmics no poden gravar fets imposables prèviament gravats per l'Estat i només poden gravar matèries reservades a les hisendes locals amb l'autorització legal prèvia.
- Tipus de tributs propis:
 - o Taxes i contribucions especials (art. 7 i 8 LOFCA).
 - o Impostos (art. 9 LOFCA):
 - Impostos mediambientals:

- Impostos sobre l'aigua
 - Impostos sobre instal·lacions que incideixen en el medi ambient (impostos sobre grans centres comercials, impostos sobre la contaminació atmosfèrica, impostos sobre residus, impostos turístics,...).
 - Impostos sobre el joc del bingo
 - Impostos sobre terres, finques i explotacions agràries, o deveses infrautilitzades.
 - Altres (impost sobre el sòl sense edificar i edificacions ruïnoses, impost sobre aprofitaments cinegètics, impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit,...).
- Recàrrecs sobre impostos de l'Estat susceptibles de cessió (art. 12 LOFCA): no poden implicar una disminució de la recaptació del tribut base ni desvirtuar la naturalesa o estructura d'aquest últim.
- Recàrrecs sobre la "taxa" del joc.

Impostos cedits per l'Estat

- Concepte: impostos que l'Estat estableix i regula i sobre els quals les comunitats autònomes tenen cedits el rendiment o recaptació territorial, total o parcialment, aplicant diferents punts de connexió. A més, la cessió pot comprendre, en el seu cas, la gestió i algunes competències normatives de l'impost.
- Impostos cedits i no cedits. Els impostos estatals que es cedeixen i els percentatges de cessió, estan en procés de revisió parlamentària, degut a la aprovació dels nous estatuts d'autonomia. Conforme a la vigent LOFCA i Llei 21/2001, de 27 de desembre:
- Imposició sobre la renda:
 - Cedits:
 - Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF).
 - No cedits:
 - Impost sobre Societats (IS).
 - Impost sobre la Renda de No Residents (IRNR).
 - Imposició patrimonial:
 - Cedits:
 - Impost sobre el Patrimoni (IP).
 - Impost sobre Successions i Donacions (ISD).
 - Impost sobre Transm. Patr. i Actes Juríd. Doc. (ITPAJD).
 - No cedits:
 - Gravamen Especial sobre Béns Immobles d'Entitats No Residents (GEBIENR).
 - Imposició sobre el consum:
 - Cedits:
 - Impost sobre el Valor Afegit (IVA).
 - Impostos Especials (IE).
 - Impost sobre vendes minoristes de determinats hidrocarburs (IVMDH).
 - "Taxes" sobre el joc.
 - No cedits:
 - Impostos duaners (ID).

- La vigent cessió del rendiment territorial, de la gestió i d'algunes competències normatives en cadascun dels impostos cedits es pot resumir en el següent quadre:

IMPOST	RENDIMENT	GESTIÓ	NORMATIVA
IRPF	Sí (33%)	No	Sí - tarifa autonòmica - deduccions a la quota autonòmica
IP	Sí (100%)	Sí	Sí - mínim exempt - tarifa - deduccions a la quota
ISD	Sí (100%)	Sí	Sí - reduccions base imposable - tarifa - quanties i coeficients patr. preexistent - deduccions i bonificacions a la quota - gestió i liquidació
ITPAJD	Sí (100%)	Sí	Sí - tipus de gravamen - deduccions i bonificacions a la quota
IVA	Sí (35%)	No	No
IE fabricació	Sí (40%)	No	No
IE mit. transp.	Sí (100%)	Sí	Sí - tipus de gravamen
IVMDH	Sí (100%)	Sí	Sí - tipus de gravamen - gestió
Taxes sobre joc	Sí (100%)	Sí	Sí - quasi la totalitat de l'impost

Altres règims especials per raó del territori

Sistema de la Comunitat Autònoma de les Illes Canàries

- Impostos estatals cedits: igual que les comunitats autònomes de règim comú.
- Tributs específics de la Comunitat Canària:
 - o Impost General Indirecte Canari (IGIC): figura alternativa a l'IVA.
 - o Arbitri sobre la producció i la importació: impost estatal gestionat per la Comunitat que grava la producció o elaboració pels empresaris de béns mobles i la importació de béns per qualsevol subjecte.
 - o Impost especial sobre combustibles derivats del petroli: impost propi canari alternativa a l'Impost especial estatal.
- Beneficis fiscals en determinats impostos estatals (zona especial canària): IRPF, IS, ITPAJD.

Règim econòmic financer de Ceuta i Melilla

- Tributs propis: els previstos a favor dels municipis i províncies al TRLRHL.
- Impostos estatals cedits: igual que les comunitats autònomes de règim comú.
- Impostos específics: Impost sobre la producció, els serveis i la importació.
- Beneficis fiscals en determinats impostos estatals: per rendes i béns de Ceuta i Melilla.